Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0220U102311

Державний реєстраційний номер: 0116U001753

Відкрита

Дата реєстрації: 11-03-2020

1. Етапи виконання

Номер етапу: 1

Назва етапу: Інвазійні деревні види рослин Лісостепу України

Початок етапу: 04-2016

Закінчення етапу: 12-2019

Вид звітного документа: Остаточний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 00493706

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Адреса: вул. Героїв Оборони, 15, м. Київ, Київська обл., 03041, Україна

Телефон: 0445278228

E-mail: certification_dep@nubip.edu.ua

WWW: https://nubip.edu.ua/

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 00493706

Адреса: вул. Героїв Оборони, 15, м. Київ, Київська обл., 03041, Україна

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Телефон: 0445278228

E-mail: certification_dep@nubip.edu.ua

WWW: https://nubip.edu.ua/

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 43 - власна ініціатива (якщо робота виконується з власної ініціативи за кошти виконавця НДР або безкоштовно)

КПКВК:

Напрям фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7704 - власні кошти, кошти підприємств, установ, організацій, фізичної особи на виконання ініціативних робіт

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 0 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Інвазійні деревні види рослин Лісостепу України

Назва роботи (англ)

Invasive woody plant species of Forest-steppe of Ukraine

Реферат (укр)

Об'єктом дослідження слугували інвазійні види деревних рослин. Метою дослідження було визначення ступеня поширення та інвазійних спроможностей видів деревних рослин, їхньої адаптації в Лісостепу України Застосовані методи та методики наукових досліджень (маршрутні, напівстаціонарні методи геоботанічних досліджень (Андреева, 2002), популяційні, статистичні методи (Уранов, 1975, Шмидт, 1980). Метод мікроскопічних досліджень поперечних зрізів пагонів рослин. Для дендрофлори Лісостепу України характерною є інвазійна фракція, до якої належать 26 видів з 22 родів у деревних і чагарникових рослин. Цим рослинам притаманні певні стратегії, що забезпечують здатність до активних фітоінвазій. Це, перш за все, висока репродуктивна здатність завдяки утворенню значної кількості вегетативних клонів й активне перенесення насіння птахами (ендозоохорія). Також окремі види мають високу алелопатичну активність та здатність до трансформації природного середовища. Загалом, потенційно інвазійними можна вважати усі адвентивні види деревних і чагарникових рослин, яким притаманна висока регенераційна здатність (самосів чи активне вегетативне розмноження). Під час сукцесії лучної рослинності серед деревних і чагарникових рослин зазвичай можна натрапити на інвазійні види, зокрема акація біла (Robinia pseudoacacia), аморфа кущова (Amorpha fruticosa), ясен ясенелистий (Acer negundo), черемха звичайна (Padus racemosa), карагана дерев'яниста (Caragana arborescens) та інші.

Реферат (англ)

The object of the study was invasive species of woody plants. The purpose of the study was to determine the extent of distribution and invasive capacity of species of woody plants, their adaptation in the Forest-Steppe of Ukraine Methods and methods of scientific researches (route, semi-stationary methods of geobotanical researches (Andreeva, 2002), population, statistical methods (Uranov, 1975; Schmidt, 1980). Method of microscopic studies of cross sections of shoots of plants. The forest-steppe dendrophy of Ukraine is characterized by an invasive fraction, which includes 26 species from 22 genera in woody and shrubs. These plants have specific strategies that provide the ability for active phytoinvasions. This is, first of all, high reproductive capacity due to the formation of a large number of vegetative clones and the active transfer of seeds by birds (endozoochoria). Some species also have high allelopathic activity and the ability to transform the natural environment. In general, all adventitious species of woody and shrub plants with high regenerative capacity (self-supporting or active vegetative propagation) can be considered as invasive.

Індекс УДК: 58, 582.091 (292.485) (477)

Коди тематичних рубрик НТІ: 34.29.01

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): Рекомендації стосовно запобіганню інвазій деревних видів рослин у природні фітоценози Лісостепу України

Назва продукції (англ): Recommendations on the phytodesign aspects of the assessment of the flora of the National Natural Park "Lesser Polesie"

Очікувані результати: методична документація

Галузь застосування: Ботаніка, рослинництво, екологія

Опис продукції (укр): Отримані данні дозволяють виявити закономірності зміни екологічних умов місцезростання під впливом інвазії адвентивних видів та рекомендувати заходи спрямовані на мінімізацію негативного впливу інвазійно-активних адвентивних рослин і ефективної протидії їхній подальшій інвазійній активності.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення стану навколишнього середовища

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження: 04.201612.2019

Виробник продукції: НУБіП України

Споживачі продукції: Заповідна справа, декоративне садівництво

Перспективні ринки: України

Права інтелектуальної власності: В Україні

Форми та умови передачі продукції: Навчання персоналу

7. Бібліографічний опис

Абдулоєва О.С. Інвазійні чужинні види вищих рослин у рослинних угрупованнях Канівського природного заповідника / О.С. Абдулоєва, В.Л. Шевчик, Н.І. Карпенко // Заповідна справа в Україні. – 2009. – Т. 15, вип.. 2. – С. 31–36. 2. Адаптація інтродукованих рослин в Україні : монографія / [Рахметов Д.Б., Заіменко Н.В., Гапоненко М.Б., Черевченко Т.М. та ін.]; відп. редактор Д.Б. Рахметов. – Київ: Фітосоціоцентр, 2017. – 516 с.

Александрова В. Д. Изучение смен растительного покрова / В.Д. Александрова // Полевая геоботаника. М. – Л.: Наука, 1964. – С. 300 – 447. 4. Багрикова Н. А. Интродукция древесных и кустарниковых растений в Никитском ботаническом саду и их натурализация на территории Крымского полуострова / Н.А. Багрикова // Живые и биокосные системы. – 2014. – № 7; URL: http://www.jbks.ru/archive/issue-7/article-9.

Барская Е. И. Изменения хлоропластов и вызревание побегов в святи с морозоустойчивостью древесных растений / Е. И. Барская – М. : Наука, 1967. – 224 с.

Ботанічний сад ім. акад. О.В. Фоміна. Каталог рослин. – Природно-заповіднві території України. Рослинний світ. Вип. 7. – Київ: Фітосоціоцентр, 2007. – 320 с.

Булах П.Є. Про причини стійкості адвентивних рослин / П.Є. Булах, Н.І. Попіль / Флористичне і ценотичне різноманіття у відновленні, збереження та охороні рослинного світу : Матеріали міжнародної науково-практичної конференції 23-25 квітня 2018 р. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2018. – 200 с. С. 65–66.

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 74

Мова звіту: Українська

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Серга Олександр Ігорович

Якубенко Борис Євдокимович (д. б. н., професор)

Керівник організації:

Ніколаєнко Станіслав Миколайович

Керівники роботи:

Якубенко Борис Євдокимович

Керівник відділу реєстрації наукової діяльності УкрІНТЕІ

Юрченко Т.А.